

Název opatření:

Školní cyklotrasy – bezpečný příjezd na kole a koloběžce ke škole

Cyklostezka k ZŠ Šeberova (Praha). Zdroj: <https://mestemnakole.cz/>

Popis opatření:

„Potřebujeme cyklistickou infrastrukturu, která v lidech vyvolá touhu jezdit na kole a která to svým designem dává jasně najevo. Strach z nebezpečí na silnicích odrazuje od jízdy na kole. Bezpečnost jde tedy ruku v ruce s udržitelností, a proto je nezbytné aktivně budovat a udržovat bezpečnou cyklistickou infrastrukturu.“ Jaroslav Martinek, národní cyklokoordinátor.

Školní cyklotrasy jsou **bezpečné a srozumitelné trasy propojující hlavní směry, odkud děti dojíždějí, se školou**. Cílem není pouze vyznačit trasu v mapě, ale vytvořit takové podmínky, aby dítě mohlo přijet na kole nebo koloběžce **rádo, bezpečně, samostatně a bez nutnosti pohybovat se v rizikovém provozu**.

Při návrhu se vychází z míst, kde děti skutečně bydlí a kudy do školy přijíždějí. Pomoci může **mapování se žáky a rodiči**, dotazníkové šetření nebo společné projetí tras. Následně se identifikují problematická místa – rušné komunikace, nebezpečné křižovatky, chybějící propojení, nevhodné povrchy nebo úseky, kde musí dítě jet v intenzivním automobilovém provozu.

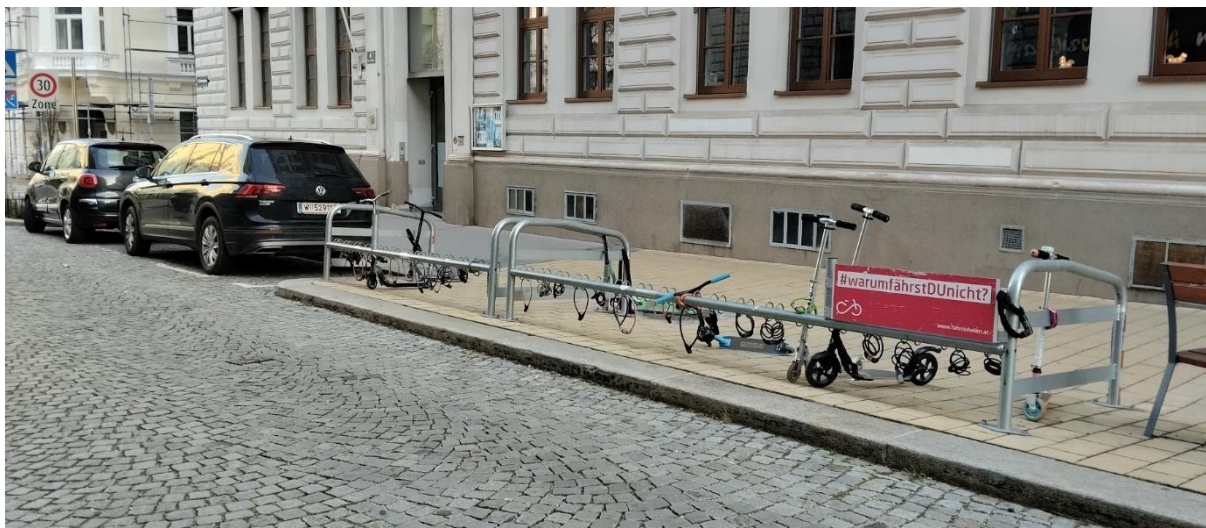
Školní cyklotrasa nemusí být po celé délce samostatnou cyklostezkou. Může kombinovat **stezky pro cyklisty, společné či dělené stezky pro chodce a cyklisty, zklidněné ulice, obytné zóny, cyklistické ulice nebo jiné vhodné komunikace**. Důležitá je především **bezpečnost a kontinuita celé cesty**.

Zvláštní pozornost je třeba věnovat **posledním stovkám metrů před školou**. Trasa by měla dítě bezpečně dovést až ke vstupu do areálu a k místu pro odložení kola nebo koloběžky. Neměla by končit před frekventovanou komunikací nebo nutit dítě ke komplikovanému přecházení či kličkování mezi zaparkovanými automobily.

Cesta do školy na kole. Zdroj: Eva Štěrbová 2026

Součástí opatření proto má být také **kvalitní a bezpečné parkování kol a koloběžek**, ideálně zastřešené, dobře viditelné a umístěné co nejblíže vstupu do školy.

Parkování kol a koloběžek u vchodu do základní školy ve Vídni. Zdroj: Eva Štěrbová, 2025

Doporučený postup zavedení:

- **Zmapovat bydliště žáků a hlavní směry jejich cest do školy**, ideálně anonymizovaně.
- **Zapojit děti a rodiče do mapování** – nechat je označit používané trasy, místa, kterých se bojí, a překážky, které jim brání jezdit na kole či koloběžce.
- Vytipovat několik hlavních školních cyklotras a **projet je z perspektivy dítěte**, nejen posoudit z mapy.
- **Prověřit kritická místa**: křižovatky, přejezdy přes hlavní komunikace, rozhledové poměry, rychlost vozidel, parkování, chybějící propojení a konflikty s pěšími.
- **Navrhnout úpravy** – od drobných zásahů (dopravní značení, odstranění překážek, úprava parkování) až po stavební řešení, zklidnění komunikace nebo doplnění cyklistické infrastruktury.
- **Vyřešit bezpečný „poslední úsek“** až ke škole a návaznost na parkování kol a koloběžek.
- **Trasy představit dětem a rodičům** – například prostřednictvím mapy doporučených cest, webu školy, třídních schůzek nebo společné školní cyklojízdy.
- Po zavedení **sledovat využívání tras a získat zpětnou vazbu od dětí a rodičů**.

V čem opatření městu a jeho obyvatelům pomáhá:

Bezpečné cyklotrasy mohou zvýšit počet dětí, které se do školy dopravují **aktivně a samostatně**, a snížit závislost rodin na každodenním dovážení dětí autem. Tím se omezuje automobilová doprava před školou právě v době ranní špičky.

Opatření současně podporuje **pravidelný pohyb dětí, jejich orientaci v území a postupné získávání dopravní samostatnosti**. Bezpečnější cyklistická infrastruktura navíc neslouží pouze škole – využívají ji i ostatní obyvatelé města.

Důležitý je synergický efekt: čím více dětí může bezpečně přijet na kole či koloběžce, tím méně aut přijíždí přímo před školu a **bezpečnější se může stát okolí školy i pro děti přicházející pěšky**.

Inovační aspekty – kontext SMART City:

Školní cyklotrasy lze propojit s **GIS a digitálními mapami**, participativním mapováním nebo anonymizovanými daty o způsobu dopravy žáků.

Před a po realizaci lze sledovat změny pomocí **automatických sčítačů cyklistů a pěších**, pravidelného školního průzkumu mobility nebo pozorování dopravy před školou. Město tak může vyhodnotit, zda konkrétní zásah skutečně vedl ke zvýšení aktivní mobility.

Zajímavým prvkem může být **interaktivní mapa bezpečných cest do školy**, do které děti a rodiče zaznamenávají problémová místa. Data získaná od škol mohou následně sloužit městu jako podklad pro plánování cyklistické infrastruktury i mimo bezprostřední okolí škol.

Příklady dobré praxe:

Praha – Bezpečné cesty do školy (Pěšky městem)

Program pracuje s mapováním cest žáků a identifikací nebezpečných míst v okolí škol. Výsledky slouží jako podklad pro návrhy dopravních a stavebních úprav.

Praha-Suchdol – ZŠ Mikoláše Alše

Škola v rámci aktivit Bezpečných cest do školy pracovala také s podporou cyklistické dopravy a organizovala cyklo/pěškobus, při němž děti vyrazily po stanovené trase společně do školy.

Cyklistické stojany před ZŠ Mikoláše Alše v Praze. Zdroj: UJEP, 2026

Vídeň – Schulwegpläne

Město zpracovává pro školy mapy doporučených bezpečných cest, které upozorňují také na problematická místa. Princip lze využít i při vytváření doporučených tras pro děti přijíždějící na kole.

Další užitečné zdroje informací:

- **Pěšky městem – Bezpečné cesty do školy** – metodiky, příklady realizovaných projektů a participativního mapování cest dětí.
- **Centrum dopravního výzkumu / Akademie městské mobility** – metodické materiály k cyklistické a aktivní mobilitě.
- **Ministerstvo dopravy ČR** – metodické a technické materiály k navrhování cyklistické infrastruktury.
- **BESIP** – materiály zaměřené na bezpečný pohyb dětí v silničním provozu.
- **Vídeň – Schulwegpläne** – příklady systematického mapování bezpečných cest dětí do školy.